

MOSTY

Wydaje Haszomer Haca'ir w Polsce Wychodzą trzy razy w tygodniu
we wtorki, czwartki i soboty

Rok III

Łódź, wtorek 14 września 1943 r.

Nr 109 (231)

Bernadotte konferuje w Tel Awiwie

LONDYN. — Z Tel Awiwu donoszą, że rozjemca ONZ hr. Bernadotte w otoczeniu członków swego sztabu konferował z ministrem spraw zagranicznych Izraela — Szertokiem — i jego doradcami w sprawie planów demilitaryzacji Jerozolimy i raportów o gwałceniu rozejmu. Po konferencji Bernadotte oświadczył dziennikarzom, że wierzy, iż obecny rozejm doprowadzi do pokoju, jakkolwiek przywódcy Arabów wciąż jeszcze odmawiają rozmów pokojowych z przedstawicielami Żydów.

Nie uszczuplać granic

i nie dopuścić do utworzenia obcych baz strategicznych!

Projekt rezolucji Zjednoczonej Partii Robotniczej na sesji Syjonistycznego Komitetu Wykonawczego

Zjednoczona Partia Robotnicza w Izraelu wniosła następujący projekt rezolucji na sesji Syjonistycznego Komitetu Wykonawczego. Projekt ten został odrzucony większością głosów.

„Syjonistyczny Komitet Wykonawczy oświadcza, że RUCH SYJONISTYCZNY NIE ZGODZI SIĘ NA ŻADNĄ PRÓBĘ USZCZUPLENIA GRANIC PAŃSTWA IZRAEL, ANI OGRANICZENIA MOŻLIWOŚCI KOLONIZACYJNYCH. NIE DOPUŚCI ON DO UTWORZENIA NA TERYTORIUM IZRAELA BAZ DLA CELÓW IMPERIALISTYCZNYCH, ANI DO NARUSZENIA SUWERENNOŚCI I NIEZAWISŁOŚCI PAŃSTWA ŻYDOWSKIEGO ORAZ DO POGRZEBANIA NADZIEI NA PRZYWRÓCENIE CAŁOŚCI KRAJU.

Ruch Syjonistyczny przeciwstawi się wszelkimi siłami jawnym zakusom, zmierzającym do oderwania od Państwa Żydowskiego Negewu, co mogłoby zmniejszyć zdolności absorbcyjne kraju i podważyć jego byt ekonomiczny“.

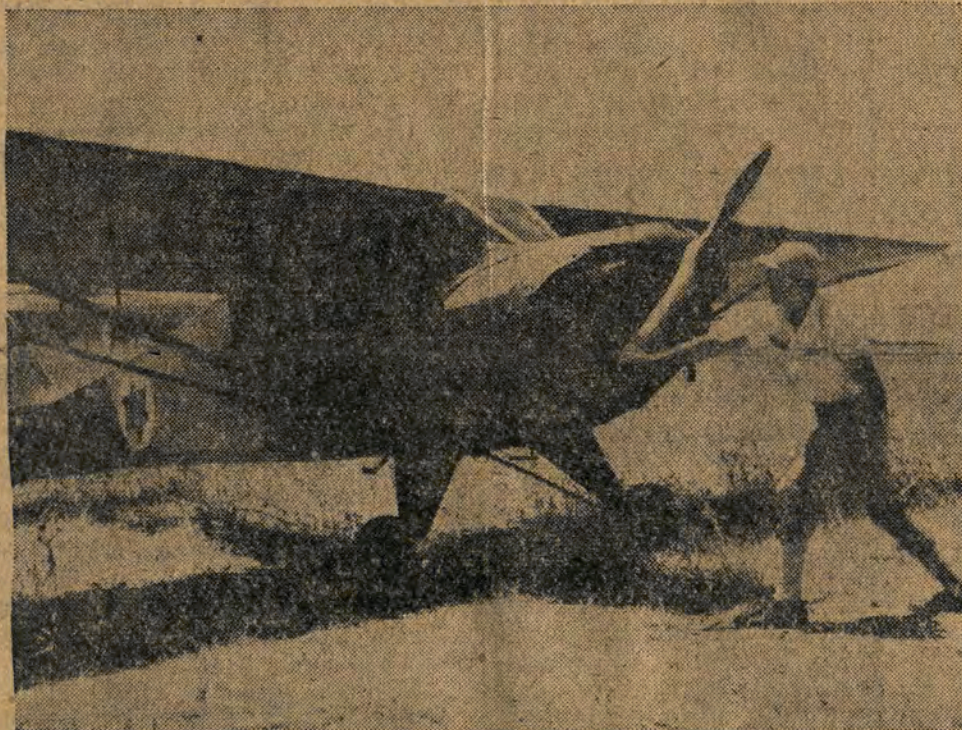
Projekt rezolucji stwierdza w dalszym ciągu, że Ruch Syjonistyczny sprzeciwia się oddaniu jakiegokolwiek części Palestyny na rzecz państw okupacyjnych. Rezolucja sprzeciwia się bezwzględnie umowie z Transjordanią — wasalem Anglii — na zasadzie odstąpienia jej jakiegokolwiek obszaru, objętego uchwałą ONZ w ramach unii ekonomicznej w Palestynie.

Syjonistyczny Komitet Wykonawczy — podkreśla projekt rezolucji — przeciwstawia się tendencjom wyjęcia problemu palestyńskiego spod kompetencji ONZ i ponownego przeobrażenia go

w zagadnienie, dotyczące pewnej grupy mocarstw. Komitet Wykonawczy stwierdza, że działalność większości państw, należących do ONZ, wyznaczenie jednostronnego aparatu nadzoru w Palestynie

BEZ UDZIAŁU ZSRR I PAŃSTW DEMOKRACJI LUDOWEJ, HAMOWANIE IMIGRACJI i propozycje rozjemcy odnośnie uszczuplenia terytorium Izraela i oddania Jerozolimy Transjordani — jest nieuzasadnionym odchyleniem uchwały z dnia 29 listopada 1947.

Komitet Wykonawczy ostrzega przed zakusami, zmierzającymi do narzucenia Państwu Izrael — za pośrednictwem „mediacji“ i aparatu „obserwatorów“ nadzoru anglo-amerykańskiego i przekształcenia je w państwo lenne. Komitet Wykonawczy domaga się od ONZ, by dochowała wierności zasadom, zawartym w uchwale z 29.11. 1947. Domaga się on również dalszych gwarancji dla realizacji decyzji ONZ i dla obrony Państwa Izrael.

Rośnie flota powietrzna Izraela

W przeddzień sesji ONZ Arabowie naruszają rozejm

Agencja Reutera podaje komunikat Izraela, stwierdzający, że w nocy z soboty na niedzielę Arabowie ostrzelali gwałtownie szereg punktów w Jerozolimie, m.in. w pobliżu konsulatu brytyjskiego i w rejonie neutralnej strefy Czerwonego Krzyża.

Uznanie rządu Izraela — trickiem wyborczym USA

WASZYNGTON (B. S.). — Na konferencji prasowej w dniu 10 b. m. minister Marshall oświadczył, że USA zamierzają uznać Izraela de jure, po ukonstytuowaniu się tam stałego rządu. Wybory w Palestynie przewidziane były na październik, obecnie przesunięte

zostały na listopad. Trumanowi zależy oczywiście na uznaniu Izraela jeszcze przed wyborami prezydenckimi w USA. Dlatego już dziś, wobec zmiany daty wyborów w państwie żydowskim, oświadczył on, że rozważa kwestię uznania Izraela de jure jeszcze przed

powołaniem tam stałego rządu. Wczoraj jeszcze uznanie zależało od utworzenia rządu z wyborów, zamiast rządu tymczasowego, ponieważ termin październikowy pozwalał na wyciągnięcie własnych korzyści wyborczych z „popierania“ rządu Izraela. Obecnie dotrzymanie tego warunku nie jest na rękę Trumanowi, któremu zależy na głosach zwolenników państwa Izrael. Zonglowanie w kwestii uznania de jure rządu Izraela wykazuje, że dla Trumana Palestyna jest przede wszystkim atutem rozgrywek wyborczych. Tymczasem w Palestynie wzrasta uczucie, że Departament Stanu ponownie ściśle współpracuje z Bevinem. Na istnienie takiej tendencji wskazuje dziś wydawca „New York Star“, Bartley Crum, który przytacza list radcy Departamentu Stanu, Charlesa Bohlena do posła Javitta. Bohlen pisze w tym liście w sposób cyniczny, że USA „łatwiej“ będzie poprzez podanie Izraela o przyjęcie do ONZ, jeżeli Żydzi będą skłonniejsi do przyjęcia planów Bernadotte'a. Ta zakulisowa akcja stoi, podobnie jak w okresie całej sprawy palestyńskiej, w jawnej sprzeczności z publicznymi oświadczeniami kierowników polityki USA. Jak wiadomo Marshall wyraził się niedawno, że USA zdecydowanie popiera wniosek Izraela o przyjęcie do ONZ.

INDIE KANDYDATEM NA MIEJSCE SYRII

W RADZIE BEZPIECZEŃSTWA

LONDYN. — Agencja Reutera donosi z kół Generalnego Sekretariatu ONZ, że na najbliższej sesji Generalnego Zgromadzenia tej organizacji w Paryżu złożony będzie wniosek w sprawie zajęcia przez Indie miejsca Syrii w Radzie Bezpieczeństwa. Mandat Syrii w tej radzie wygasa w bieżącym roku.

Posel Izraela w ZSRR

składa listy uwierzytelniające

MOSKWA — Minister Izraela w ZSRR Golda Meyerson wręczyła w piątek na Kremlu swe listy uwierzytelniające przewodniczącemu Rady Najwyższej ZSRR Szwernikowi.

IZRAEL UZNANY PRZEZ URUGWAJ

TEL AWIW (obsł. wł.). — Doniesiono tu, że rząd Urugwaju postanowił uznać państwo Izrael.

TEL AWIW. (obsł. wł.). — Jak donoszą z kół rządowych, Mosze Agami Awerbuch przedstawiciel rządu Izraela przybył do Bukaresztu ze specjalną misją.

Powiernictwo amerykańsko-francuskie nad Jerozolimą

Jerozolima (obsł. wł.). Z kół dobrze poinformowanych donoszą, iż w porozumieniu z hr. Bernadotte, został opracowany anglo-amerykański plan, który przewidywał amerykańsko-francuskie powiernictwo nad Jerozolimą. Gubernator amerykański ma ponosić odpowiedzialność za kwestię bezpieczeństwa, zaś francuski ma się zająć cywilną administracją. Plan ten ma być wysunięty na najbliższym posiedzeniu Generalnego Zgromadzenia ONZ w Paryżu.

Czechosłowacja odpowiada USA

PRAGA. (MNS). — W związku z wiadomościami odnośnie noty, przesłanej przez Stany Zjednoczone Czechosłowacji, dotyczącej się rzekomego transportowania broni do Izraela via CSR, Ministerstwo spraw zagranicznych Czechosłowacji wydało następujące oświadczenie:

„Ministerstwo spraw zagranicznych otrzymało notę amerykańską, dotyczącą tylko przelotów amerykańskich jednostek lotniczych i działalności obywa-

teli amerykańskich. Trzyczyną wystosowania noty przez USA było dążenie, aby uniknąć zarzutów, że Stany Zjednoczone dopuszczają do pogwałcenia zobowiązań, jakie zostały na nie nałożone przez rezolucję Rady Bezpieczeństwa odnośnie Palestyny.

Rząd Republiki Czechosłowackiej wyśtosował natychmiast odpowiedź, która musiała rozproszyć obawy Stanów Zjednoczonych“.

Funkcje i kompetencje Organizacji Syjonistycznej

W rezolucjach organizacyjnych, przyjętych na sesji Syjonistycznego Komitetu Wykonawczego sprecyzowano podział funkcji między Egzekutywą syjonistyczną a rządem Izraela. Postawiono założyć 10 wydziałów Egzekutywy Syjonistycznej — w tym wydział dla spraw zagranicznych, oraz nowy wydział dla spraw rozwoju Jerozolimy. Głosami Mapai i ogólnych syjonistów odrzucono propozycję Zjednoczonej Partii Robotniczej, by utworzyć specjalny wydział dla spraw Żydów Środkowego Wschodu, a uchwalono wniosek większości, ograniczający się tylko do referatu, który zajmie się powyższym zagadnieniem. Odrzucono również propozycję Zjednoczonej Partii Robotniczej, zmierzającą do tego, by Egzekutywie Syjonistycznej powierzyć kompetencje do ustalania ilości imigrantów w ramach masowej aliji.

Egzekutywie Syjonistycznej poruczone zadania przygotowania imigrantów, podział kwoty imigracyjnej między poszczególne kraje, organizacje aliji, przewóz imigrantów i osiedlenie ich w kraju.

Kierownictwo Haapala zostało uznane, jako główny czynnik przy rozwiązywaniu problemu masowej aliji. Na Egzekutywę Syjonistyczną nałożono również obowiązek założenia instancji doradczej dla spraw aliji. Uchwalono, że następny Kongres odbędzie się w państwie Izrael latem 1949 r.

Wydział Aliji

Do kompetencji tego wydziału należy:

1) przygotowanie imigrantów (z wyłączeniem przygotowania chalucim, przekazanego Wydziałowi Młodzieży i organizacji „Hechaluc“.

2) Kierownictwo urzędami palestyńskimi w krajach diaspory.

3) od czasu do czasu przedkładać rządowi do zatwierdzenia propozycje kwot imigracyjnych. Ostateczna decyzja odnośnie tych kwot należy więc do rządu Izraela.

Tow. I. Ben Aharon, imieniem Zjednoczonej Partii Robotniczej wysunął kontrpropozycję, domagając się, by Egzekutywa Syjonistyczna ustalała cyfry dotyczące masowej aliji. Wnioskodawca żądał, by, jeśli chodzi o robotniczo-chalucową linię masową, Egzekutywa Syjonistyczna ponosiła odpowiedzialność za przewóz, przygotowanie i osiedlenie imigrantów. Tym samym, wywodził Ben Aharon, naród żydowski — za zgodą rządu Izraela — przejąłby pełną odpowiedzialność za masową imigrację do kraju. Jeśli naród winien ponieść wszystkie koszty związane z imigracją i osiedleniem imigrantów — jest rzeczą zrozumiałą samo przez się, że Organizacja Syjonistyczna winna sprawować nadzór nad imigracją. „Uważamy — stwierdził mówca — iż rząd który w najbliższej przyszłości będzie reprezentował w najlepszym wypadku tylko mały procent narodu, nie może mieć decydującego głosu w sprawie rozmiarów i tempa aliji masowej. Egzekutywa Syjonistyczna winna wypełnić to zadanie. Jeśli pozostawimy Egzekutywę również tego zadania — prócz innych funkcji, które drogą naturalną i ku naszej radości przejął rząd Izraela — pozostawimy Organizację Syjonistyczną bez żadnej kompetencji wobec mas żydowskich. Członkami rządu Izraela będą nie tylko Żydzi, rząd i parlament winien reprezentować wszystkich mieszkańców kraju, a więc i Arabów. Jesteśmy zdania, że sprawa decyzji odnośnie aliji powinna pozostawać wyłącznie w żydowskich rękach“.

Tow. Ben Aharon podkreślił: „Rząd i jiszuw znajdują się nieraz pod presją niedostatku finansowego, i zagadnień natury lokalnej. Nie życzymy sobie, by stanął w obliczu pokusy uszczuplenia aliji lub czasowego odroczenia jej z wyżej wymienionych powodów. Egzekutywa Syjonistyczna jest odpowiedzialną instytucją narodu żydowskiego, która niewątpliwie uwzględni motywy finansowe i ekonomiczne, za które ponosi odpowiedzialność i na pewno współpracować będzie harmonijnie z rządem.“

Rabin Miller (ogólni syjonisci) odpowiedział Ben Aharonowi, że na całym świecie decyduje co do kwot imigracyjnych jest cząstka suwerenności danego rządu. Odebranie tej kompetencji rządowi Izraela może wpłynąć na osłabienie jego pozycji.

W głosowaniu nad wotum separatu Zjednoczonej Partii Robotniczej propozycja Ben Aharona została odrzucona.

Podział kwot imigracyjnych

Przyjęto propozycję komisji organizacyjnej, przyznając wydziałowi aliji Egzekutywy Syjonistycznej kompetencje podziału kwot imigracyjnych między poszczególne kraje — po uprzednim uzgodnieniu tej sprawy z rządem Izraela — oraz określenie kategorii imigrantów, których kwoty te dotyczą (alija chalucowa

wa i robotnicza). Natomiast kapitałisci, imigranci sprowadzeni przez krewnych, zamieszkałych w Palestynie, uczniowie i specjaliści otrzymują wiza na wjazd bezpośrednio od rządu Izraela. Wydział aliji Egzekutywy Syjonistycznej zajmie się organizacją imigracji i przewozem imigrantów do granic kraju.

Osiedlenie imigrantów — sprawą organizacji syjonistycznej

Ostra dyskusja rozwinęła się wokół kwestii osiedlenia imigrantów. Propozycja komisji organizacyjnej przyjęła 8 głosami przeciw 7 opinia, że osiedlenie imigrantów i opieka nad nimi należą do kompetencji rządu, a Organizacja Syjonistyczna uczestniczy jedynie w wydatkach finansowych. Wysunięto również wniosek założenia wspólnej instancji rządu i Egzekutywy Syjonistycznej dla planowania i nadzoru nad imigracją.

G. Landauer twierdził, że sprawa osiedlenia imigrantów musi pozostać w rękach organizacji syjonistycznej. Winna ona dbać o środki finansowe i realizować osiedlenie imigrantów — rzecz jasna — ściśle współpracując z rządem. Mówca wypowiada zdanie, że pozabawienie organizacji ośnośnych kompetencji wpłynie ujemnie na akcję pieniężną.

W odpowiedzi na ten argument, minister imigracji M. Szapiro oświadczył, że tylko aparat rządowy może regulować chłonność kraju.

Tow. minister A. Cyzling zauważył, że rząd nie powziął jeszcze ostatecznej decyzji w tej sprawie.

Rabin Miller rzucił pytanie, czy jest rzeczą możliwą, by imigrant znajdujący się w granicach kraju był podporządkowany „obcej władzy“.

Po dłuższej debacie odrzucono propozycję komisji organizacyjnej i przyjęto znaczną większość głosów wniosek G. Landanera, mocą

którego zadania, związane z chłonnością kraju pozostają w rękach Organizacji Syjonistycznej. Przeciwko powyższemu wnioskowi głosowała większość przedstawicieli Mapai i Mizrach.

Rada dla spraw Aliji

W rezultacie dyskusji nad organizacją aliji postanowiono:

1) Wzywa się Egzekutywę do utworzenia Rady dla spraw aliji, celem konsultacji z Egzekutywą w zasadniczych sprawach, związanych z aliją. Przewodniczący Rady będzie wyznaczony przez Egzekutywę.

2) Rada będzie współpracowała z rządem.

3) Egzekutywa przeprowadzi reorganizację komisji przy urzędach palestyńskich w krajach diaspory — w myśl uchwały Kongresu — i będzie utrzymywała własnym kosztem urzędy palestyńskie w poszczególnych krajach.

4) Syjonistyczny Komitet Wykonawczy stwierdza, że najwyższa kompetencja kierowania sprawami imigracyjnymi, pozostającymi pod nadzorem Organizacji Syjonistycznej — spoczywa w rękach Egzekutywy.

5) Wyznaczenie kandydatów do aliji należy do wyłącznej kompetencji urzędów palestyńskich. Komitet Wykonawczy podkreśla udzielenie kierownictwa Haapala, misjonowanego przez Egzekutywę i zaleca jej podjęcie wszelkich koniecznych środków, by instancja ta stała się głównym czynnikiem realizacji masowej aliji żydowskiej do Izraela.

Wydziały

Bez sprzeciwu przyjęto propozycję utworzenia następujących wydziałów:

wydziału dla nowej kolonizacji analogicznie z istniejącym przy Agencji Żydowskiej departamentem dla spraw imigracji.

wydziału dla aliji dzieci i młodzieży, obejmującego zakres ośnośnej działalności w kraju i za granicą.

wydziału ekonomicznego, który obejmuje: a) mobilizację prywatnego kapitału dla inwestycji w kraju.

b) informacje w krajach diaspory o zagadnieniach ekonomicznych Izraela.

c) propagandę w krajach diaspory w celu rozpowszechnienia produkcji izraelskiej.

d) ożywienie i organizację turystyki do kraju.

wydziału dla spraw rozwoju Jerozolimy

wydziału finansowego

wydziału organizacji i propagandy, który obejmie wszystkie sprawy, związane z propagandą syjonistyczną.

wydziału młodzieży i Hechalucu, który obejmie sprawy przygotowania chaluców,

referat dla spraw Żydów w krajach arabskich. Komisja organizacyjna zaproponowała utworzenie referatu dla spraw Żydów na środkowym Wschodzie przy wydziałach organizacji i imigracji. Tow. M. Erem (Zjed. Partia Robotnicza) podniósł, że sytuacja Żydów w krajach arabskich wymaga wyteżonej działalności i zaproponował, utworzenie oddzielnego wydziału, a nie referatu, podlegającego dwóm wydziałom.

Mówca porównał zagadnienie Żydów w krajach Wschodu z problemem Żydów niemieckich po dojściu Hitlera do władzy — podkreślając, że wtedy założony został specjalny wydział dla zajęcia się tą sprawą.

Przeciwko temu wnioskowi wystąpił Grabowski (Mapai), a propozycja Erema została odrzucona głosami Mapai i Ogólnych Syjonistów.

Uprawnienia agencji

Na mocy uchwały Komitetu Wykonawczego do kompetencji Agencji Żydowskiej należeć będą nadal: fundusze narodowe, banki, uniwersytet, technikum oraz cały szereg towarzystw jak „Bicur“, „Ichud“ i inne.

Uczczenie pamięci La Guardi w Tel-Awiwie

TEL AWIW (obsł. wł.). — Główna ulica nowopowstałej dzielnicy tel awińskiej dla weteranów wojny „Jad Elijahu“ została nazwana imieniem zmarłego burmistrza Nowego Jorku i dyrektora naczelnego UNRA — Fiorello la Guardia. Przemianowanie ulicy związane było z imponującą uroczystością, na której obecni byli poseł USA James Mc Donald, delegacja z Nowego Jorku, członkowie Egzekutywy Agencji Żydowskiej i inne wybitne osobistości.

Burmistrz Tel Awiwu I. Rokach powitał posła Mc Donalda jako starego mieszkańca Tel Awiwu. W odpowiedzi Mc Donald oświadczył, że przybył na uroczystość, aby przekazać podziwowanie nie tylko swojego rządu,

lecz także Nowego Jorku, miasta o najliczniejszej ludności żydowskiej w świecie. Zmarły burmistrz tego miasta, Fiorello la Guardia wyznawał te same ideały, co miasto Tel Awiw i mógłby być z powodzeniem powołany na urząd burmistrza Tel Awiwu.

Podkreślając, że w „Izraelu Żydzi są u siebie w domu, i to uczucie wpływa na pozycję Żydów w całym świecie, a szczególnie w Nowym Jorku“, Mc Donald oświadczył, że „La Guardia, gdyby dożył tych dni, wziąłby czynny udział w budowie Izraela w nadziei, że Izrael stanie się siłą, jednoczącą Bliski Wschód“.

Przewodniczącą delegacji amerykańskiej prof. Max Sheldon przypomniał,

że dwa lata temu, gdy burmistrz la Guardia przemawiał na wiecu w Carnegie Hall, przedstawiciele Agencji Żydowskiej po raz pierwszy zasiędlili pomiędzy przedstawicielami 40 niepodległych państw.

Mówca wyraził nadzieję, że Stany Zjednoczone wkrótce udzielą pełnego uznania Izraelowi i pomogą mu zająć należne miejsce w rodzinie narodów.

Inny członek delegacji, Morris Novik wręczył burmistrzowi Rokachowi egzemplarz autobiografii La Guardi oraz list od wdowy po wielkim mężu stanu. Pani La Guardia wyraża życzenie, aby dana jej była możliwość odwiedzenia w najbliższym czasie Izraela. W odpowiedzi na to, burmistrz przesłał gorące zaproszenie pod adresem pani La Guardi aby przybyła do Tel Awiwu.

Pamięci Berla Kacnelsona

Z przemówienia M. Jaari na sesji Syjonistycznego Komitetu Wykonawczego

W czasie wieczornego posiedzenia Syjonistycznego Komitetu Wykonawczego, tow. Meir Jaari, który przewodniczył obradom, wygłosił przemówienie w związku z 14-tą rocznicą śmierci Berla Kacnelsona:

„14-cie lat minęło od dnia śmierci Berla Kacnelsona. Rzadko zdarza się, by pamięć o człowieku pozostała tak trwała i tak żywa w naszych sercach. Gdy Berl Kacnelson odszedł od nas, ruch syjonistyczny, jiszuw i rzesze robotnicze, bez różnicy poglądów, ogarnęło uczucie osierocenia. Obawialiśmy się wszyscy, iż wytworzy się obec nie próżnia w naszym życiu. Nasze obawy okazały się jednak ponne. Próżnia nie wytworzyła się, a'bowiem Jego duch wypełnił lukę, powstałą w naszym życiu. Istnieją wartości duchowe, które z biegiem czasu zacierają się. Istnieją również teorie, przemijające z wiatrem. Nielicznym tylko — a do nich należy Berl Kacnelson — udało się przekształcić teorię w trwałą rzeczywistość a wartości duchowe w wieczny dorobek pokoleń.“

Poprzez zmagania i wspólny los z jego przeciwnikami — wyrosła na naszych oczach rzeczywistość wyzwolenia oraz okrzepły siły, które przebiły drogę ku naszej samodzielnosci w Ojczyźnie.

Berl nie doczekał szczęśliwego dnia, w którym ogłoszone zostało państwo Izrael, lecz duch Jego zespolił się na wieki z pokoleniem budowniczym naszej Ojczyzny“.

Plan pomocy uchodźcom arabskim

LONDYN (MNS). — Kierownik wydziału dla spraw opieki społecznej, sir Raphael Cilento, który przebywa obecnie u boku hr. Bernadotte'a, oświadczył na konferencji prasowej, że mediator zwrócił się telegraficznie z prośbą do 53 państw o pomoc dla uchodźców palestyńskich. Dotychczas odpowiedź udzieliło 15 państw, lecz zaofiarowane fundusze, wynoszące mniej niż 500 tysięcy funtów, są niewystarczające.

Hr. Bernadotte opracowuje obecnie program długotrwałej pomocy na okres co najmniej do końca nadchodzącej zimy, a prawdopodobnie do okresu przyszłych zbiorów.

Program ten jest opracowywany niezależnie od pomocy natychmiastowej, która jest już obecnie realizowana.

Według krążących pogłosek, Bernadotte ma nowy plan pomocy uchodźcom, polegający na tym, że Palestyna miałaby zostać podzielona na okręgi i poszczególne państwa arabskie podjęłyby się opieki nad uchodźcami, przebywającymi w danych okręgach. Podczas ostatnich rozmów z przywódcami arabskimi Bernadotte miał im przedstawić ten plan i sondować ich opinie.

Posiedzenie rządu Izraela

Dnia 7-go b. m. odbyło się posiedzenie Rządu Izraela, na którym miało być ustalone stanowisko rządu wobec sprawy imigracji. Sprawy te stanowią będą główny temat dyskusji z hr. Bernadotte'm, po jego przybyciu do Tel Awiwu. Obecnie rozjemca odbywa podróże do wszystkich stolic państw arabskich, do wszystkich państw arabskich, po czym złożył sprawozdanie do Rady Bezpieczeństwa.

Rząd Izraela zdecydowany jest przeciwstawić się z całą stanowczością wszelkim próbom ograniczenia imigracji żydowskiej. Jeżeli rozjemca będzie się starał w dalszym ciągu prze-

szkadzać imigracji. Rząd Izraela nie cofnie się przed podjęciem masowej nielegalnej imigracji na podobną skalę, jak to było robione podczas ograniczeń mandatariusza.

Jak dotąd, Rząd Izraela postanowił zakwestionować prawa rozjemcy do kontrolowania wyjazdu Żydów w wieku poborowym z obozów z amerykańskiej strefie okupacyjnej Niemiec. Postępowanie mediatora jest — zdaniem rządu Izraela — sprzeczne z duchem rezolucji Rady Bezpieczeństwa w sprawie zwolnienia Żydów, przebywających na Cyprze

Na wystawie Ziem Odzyskanych

Doprawdy jest wiele na WZO do zobaczenia. Kursuje wprawdzie motokolejka na terenie „B”, ale gdyby nawet taka sama kursowała na terenie „A”, niemożliwością byłoby w ciągu jednego dnia wszystko dokładnie obejrzeć. Zastanawiałem się nad przyczyną zbudowania motokolejki tylko na terenie „B” i wydaje mi się, że znalazłem odpowiedź. Ale o tym niżej.

Mówiąc tyle o terenach „A” i „B” popełniam właściwie nieścisłość, albowiem i sam Wrocław jest obiektem wystawowym. Kto zwiadał Wrocław w roku ubiegłym, mógł się obecnie przekonać, ile pracy włożono w odbudowę tego miasta i jakie są wyniki tej pracy. Pojawili się nowe place, schłodzone i imponujące, miasto odgruzowano w znacznej części. Oko obserwatora zauważa powstanie nowych placówek pracy i użyteczności publicznej. Ruch na ulicach znacznie wzmożony, ludzie spieszą się do pracy, ruch komunikacyjny daleko większy niż w roku ubiegłym daje asumpt do twierdzenia, że stolica ZO, a wraz z nią zaplecze, prosperują i rozwijają się.

Do WZO dostać się łatwo. Specjalne linie tramwajowe łączą miasto z terenami często, szybko i wygodnie. Wielka ilość kas wejściowych zaoszczędza czas i od razu po wykupieniu biletu dostajemy się w wir problemów i zagadnień.

Pawilon czterech kopuł artystycznie sformowany przemawia do umysłu i wyobraźni. Rok 1945 — Rok Zwycięstwa, Zwycięstwa Wojska Polskiego u boku wielkiego sojusznika, Armii Radzieckiej. U stóp mieczy grunwaldzkich leży zdobyta broń faszystowskiego najeźdźcy. Przywódcy ZSRR, Generalissimus Stalin i minister spraw zagranicznych W. Mołotow, potwierdzają słuszne postulaty Polski Ludowej odnośnie Ziem Odzyskanych. A do tego roku? Ile zniszczenia siał gad hitlerowski wśród ludzi i w majątku społecznym? Alegoryczna postać, oparta na złamanych konstrukcjach ze stali i żelaza, symbolizuje te straty trafnie i uczuciowo.

Dokładniej, cyfrowo, ilustrują je tabele, modele ruchome, fotomontaż i wykresy, pomysłowo skomponowane.

Widzimy tu historycznie ujęty „Drang nach Osten” oraz kulminacyjny punkt przerwania tej presji w 1945 r. Wspomniane są słowa Prezydenta Bolesława Bieruta o bitwie pod Grunwaldem, zakończonej zwycięsko dzięki wspólnemu wysiłkowi zbrojnymu Słowian — Czechów, Polaków i Rosjan. Nasuwa to konieczność dalszego sojuszu słowiańskich i demokratycznych narodów świata.

Następna rotunda — traktuje o nowym osadnictwie na ZO i o planie na przyszłość. Przekonywujemy się, że dochód społeczny, do brobytu mas pracujących rośnie. Ale dlatego, żeby nadal rósł, należy pamiętać o tym, aby dobra naturalne umiejętnie wykorzystywać. Nie dla wojny i zniszczenia, a dla pokoju i dobrobytu świata pracy. I tak w trzeciej rotundzie obserwujemy epopeję węgla Ziem Odzyskanych, rolę Odry, Szczecina i innych portów, przemysłu itp. Wspomnieć tu należy o pomysłowym wyświetlaniu filmów na tle ekranu — mapy Polski.

Opuszczając pawilon czterech kopuł, przechodzimy do pawilonu wyżywienia i rolnictwa. Pod tym względem osiągnięto znaczne sukcesy — wiemy o tym sami z codziennego życia. Sposób, w jaki to przedstawiono, jest zaiste godny podkreślenia. Otóż na wielkiej sali widzimy olbrzymią mapę Polski z uwzględnieniem rodzaju gleby. Geograficzne punkty — miasta, oznaczone są ich charakterystycznymi budowlami oraz regionalnymi strojami ludności. Podane są również dalsze możliwości rozwoju rolnictwa w Polsce. W pawilonie przemysłowym oglądamy rodzaj produkcji na Ziemach Odzyskanych — od gwoździ do obrabiarki, do toczenia kół wagonowych, od rurki szklanej, do wielkiej magistrali prądu wysokiego napięcia. Widzimy tu również wagony, węglarki, parowozy, aparaty elektryczne i telekomunikacyjne z różnych miast i miasteczek Dolnego i Górnego Śląska.

W Halli Ludowej przedstawiono w 15 salach osiągnięcia Polski na Ziemach Odzyskanych. Mówi się tu o historii, o uczonych, wojsku, młodości, o matce i dziecku, o pracy, o wczasach i o innych dziedzinach życia. Uwzględniono też osiągnięcia uczniów „Ort-u”, wystawiając wykonane przez nich eksponaty. „Toz” jest również reprezentowany i wystawia tablice, ilustrujące działalność swoją w dziedzinie ochrony zdrowia i opieki nad młodzieżą i dziećmi żydowskimi.

Przez most przechodzimy na teren „B”. Widzimy tu Państwowe Wytwórnice Przemysłu miejscowego, papierniczego, tekstylnego (ten cieszy się szczególnym powodzeniem), metalowego, chemicznego itd. itd. Możemy również zwiedzić pawilony sektora spółdzielczego

(„Społem”, „Solidarność”, ZSCH) oraz sektora prywatnego. Do ciekawych należą ekspozycje z ZUS-u i PCK. Najciekawszym „eksponatem” PCK są lotne brygady sanitarne. Nie zapomniano nawet zatroszczyć się o zdrowie zwierząt. Odwiedziłem szpital dla rogatych i nierogatych bydła i zdziwiony byłem wielce, że robi im się operacje na specjalnym tapczanie chirurgicznym.

Szczególną uwagę zwracają schłodzone i miłe fińskie domki dla świata pracy. Pięknie się prezentują pawilony wsi ludowej. Pawilony te przyciągają ludność wiejską, która masowo przybywa tu z najbliższych zakątków kraju.

Atmosfera wśród pracujących na Wystawie — pierwszorzędna: „koleżanki z pawilonu 19, hallo! hallo! Koleżanki z pawilonu 19, koleżanki ofiarujecie mi przez głosiak ulubioną płytę” — tak, przez misternie zmontowane megafony, odzywa się speaker Polskiego Radia. Zagubiona Waldman Edzia, proszę by odebrać ją przy głównym wyjściu WZO — powtarzam — zagubiona Waldman Edzia itd.…”

Nie obchodzi się również bez „tragedii małżeńskich”. I tak np. — „Pani Iksińska prosi pana Iksińskiego aby się ujawnił w foyer studium Polskiego Radia — powtarzam — pani Iksińska itd.…” Pogodną, miłą wprost atmosferę zaobserwowałem na przystani nadodrzańskiej Ligi Morskiej. Oto dzieci szkolne wsiadały do motorówki, mającej je przewieźć po Odrze. Kilko dzieci pozostaje na brzegu z braku pieniędzy. Przed odcumowaniem, motorowiczy zaprasza pozostałe dzieci bezpłatnie do motorówki, „aby nie miały żalu”. Takimi są ludzie pracy.

Warto się wysilić i obejrzeć to wszystko. Iglica i Trzy Łuki na dziedzińcu wejściowym terenu „A”, to wieża „Eliffa” Wrocławia. Nie wątpię, że po zwinięciu Wystawy zostaną one zachowane. Jestem pewien tego o ile chodzi o Iglicę, a Łuki, co roku dojdzie do nich jeszcze jeden następny, by obwieścić światu, że Polska Ludowa jest, pracuje, i w swym codziennym znojmym trudzie, tworzy, produkuje dla dobra robotnika, chłopca i pracującego inteligenta.

B. Alp.

Entuzjastyczne przyjęcie posła Izraela w Urugwaju

MONTEVIDEO (Ita) Dr M. A. Tow wręczył tu listy uwierzytelniające prezydentowi Urugwaju, Luis Berres'owi. Dr Tow, podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Izraela pełnił będzie funkcję posła nadzwyczajnego w państwach Ameryki Łacińskiej. Na ceremonii byli obecni liczni mężowie stanu i dyplomaci.

Dr Tow, został zaproszony do Izby Deputowanych, gdzie został owacyjnie powitany. Po wygłoszeniu przemówienia, skierowanego do narodu i rządu urugwajskiego, dr Tow opuścił gmach parlamentu. Zebrane przed gmachem parlamentu tłumy zgromadziły przedstawicieli Izraela entuzjastyczne owacje.

Wieczorem odbył się bankiet na cześć dr. Towa, wydany przez jednego z deputowanych.

KONFERENCJA PRZEDSTAWICIELI USA Z MINISTREM IMIGRACJI

TEL AWIWI (obsł. wł.) Specjalny przedstawiciel Stanów Zjednoczonych w Izraelu dr James Mc Donald złożył wizytę ministrowi imigracji Mosze Szapiro z którym omówił szereg spraw, związanych z imigracją do Izraela. Koła dobrze poinformowane twierdzą, że rozmowa dotyczyła również uchodźców żydowskich w Niemczech i ich wyjazdu do Izraela.

Arabowie chcą wstąpić do Histadrutu

TEL-AWIWI (obsł. wł.) Czteryście arabskich robotników w Naceret oświadczyło, że pragną wstąpić do wydziału arabskiego przy Histadrucie. Odmówili oni również wstąpienia do jakiegokolwiek innego związku zawodowego.

„Wierzymy” — oświadczyli robotnicy arabscy — „że wstępując do Histadrutu uzyskamy najlepsze widoki trwałej pracy i opieki”.

Rozmowy Mediatora z Ligą Arabską

LONDYN (MNS). — Z Aleksandrii donoszą, że hr. Bernadotte rozpoczął tu separatystyczne rozmowy z członkami komisji Politycznej Ligi Arabskiej. Pertraktacje dotyczą zagadnienia palestyńskiego. Przywódcy Ligi Arabskiej oświadczyli mediatorowi, że Arabowie odmówią podjęcia rokowań pokojowych, zanim uchodźcy z Palestyny nie otrzymają możliwości powrotu do swych siedzib.

Rozjemca był obecny dwie godziny na posiedzeniu komisji politycznej. Po posiedzeniu doniesiono o ostrej dyskusji, jaka odbyła się między mediatorem a Azzam Paszą na temat kontynuowania rozejmu. Mówiąc o wypadkach pogwałcenia rozejmu, mediator oświadczył, że rozpoczął on badanie każdego poszczególnego wypadku, o jakim mu doniesiono i o wynikach informował stale Radę Bezpieczeństwa.

„Times” oplakuje los Arabów... Kto „podważa” szanse pokoju?

LONDYN, (B. S.). — Omawiając sytuację w Palestynie „Times” ostrzega, że, o ile tylko Arabowie zmuszeni zostaną do koncesji, to sama rozpacz poddyktuje im wznowienie działań wojennych.

„W tej chwili — pisze dziennik” — państwo Izrael znajduje się u szczytu

swych powodzeń wojennych i posiada znaczne wpływy na terenie ONZ. O ile państwo Izraela z tępym uporem szukać będzie korzyści i nie potrafi ograniczyć i ściśle określić swych stale wzrastających pretensji — podważa to szanse pokoju.

Relacja naocznego świadka z Cypru

Jeden z uciekinierów z Cypru, któremu udało się przedostać do Tel-Awiwu, w następujący sposób opisuje warunki, jakie panują w obozie internowanych Żydów:

Na skutek pezpodstawnych rozpraw dziei angielskich, na Cyprze przebywa dotychczas 12 tys. uchodźców żydowskich. Żyją oni w bardzo złych warunkach — zamieszkują w barakach i namiotach, co jest szczególnie groźne w obliczu nadchodzącej zimy. Odżywianie jest niedostateczne. Świeżych produktów prawie wogóle tutaj nie otrzymuje się, mimo że Joint czyni wysiłki w tym kierunku. Szwankuje również zaopatrzenie w odzież. Dopiero niedawno została załatwiona sprawa opieki lekarskiej nad uchodźcami, którzy dotychczas byli jej pozbawieni.

Gdy opuszczałem Cypr, znajdowało

się tam około tysiąca dzieci w wieku szkolnym. Dopiero ostatnio dzieciom tym umożliwiono pobieranie nauki.

W obozie żydowskim znajdowało się 312 niemowląt. Należy zaznaczyć, że miesięcznie rodziło się około 100 dzieci. Opieka władz wojskowych nad matką i dzieckiem jest niedostateczna. Władze te w najlepszym wypadku po prostu nie chcą się zająć losem matek i dzieci, w najgorszym zaś utrudniają celowo zorganizowanie systematycznej opieki.

Codziennie małe grupki internowanych Żydów usiłują wyostać się na greckich łodziach mimo, że za usiłowanie ucieczki grozi 9-cio miesięczne więzienie.

W najbliższych dniach Cypr będzie widownią oryginalnego zdarzenia. Gru

No marginesie

Równanie... bez niewiadomych

Zadał mi ktoś pytanie: powiedz mi o czym myśli żydowska młodzież akademicka, gdy nie absorbuje jej równania różniczkowe drugiego rzędu z dwiema niewiadomymi? Pytanie było rzucone żartem, jednak wymaga ono poważnej odpowiedzi. Przez żart ten przebijają lekkie zarzut rzekomego indyferentyzmu naszej młodzieży wobec spraw narodowych i społecznych.

Wiemy, że wśród młodzieży żydowskiej silny był zawsze pęd do nauki. W latach przedwojennych, gdy reżim sanacyjny zamknął wrota uczelni dla synów robotniczych i chłopskich, również młodzież żydowska, natrafiała na olbrzymie trudności w studiach. „Dni listopadowe” połączone z pogromami, numerus clausus, zamienione na niektórych wydziałach, w numerus nullus, oddzielne ławki dla studentów żydowskich — oto rzeczywistość studentów żydowskich przed wojną. Rzeczywistość ta siłą rzeczy nie pozwalała młodzieży zamknąć się wyłącznie w ramach studiów. Problemy społeczne i narodowe stanęły przed młodzieżą żydowską w jaskrawej formie. Uniwersytet był wówczas nie tylko uczelnią, ale zarazem praktycznym laboratorium socjologicznym.

Nowy ustrój Polski Ludowej, który zmiotł zgniłe podstawy ustroju sanacyjnego, stworzył również nowe warunki na uczelniach polskich. W pierwszym rzędzie zmieniła się struktura społeczna studiujących. Wzrósł znacznie procent młodzieży pochodzącej z domów robotniczych i chłopskich. Sale wykładowe przestały być widownią awantur i hec antysemitycznych. Zostały stworzone normalne warunki dla całej młodzieży pragnącej studiować, w tym również dla młodzieży żydowskiej.

Czy jednak tym samym młodzież akademicka zasklepiła się jedynie wokół sprawy studiów? Wiemy, że młodzież polska bierze żywy udział w życiu społecznym demokracji polskiej. W ramach organizacji akademickiej, na łamach pism akademickich, zabiera głos nie tylko w sprawach studentów, ale we wszelkich żywotnych kwestiach nurtujących w społeczeństwie polskim, związanych z walką i pracą nad odbudową kraju. I nie dziwnego — przecież młodzież ma niedługo stanąć w pierwszym szeregu demokracji polskiej.

A młodzież żydowska? Czy brak jej zadań do wypełnienia, czy chwila obecna, pełna decydujących dla naszego narodu wydarzeń, nie wymaga jej pełnego udziału w życiu narodowym? Czy można sobie wyobrazić, by Żydzi-akademicy byli jedynie obserwatorami zjawisk i rozwoju życia żydowskiego? Czyż mogą oni być obojętnymi wobec bohaterstwa walki awangardy narodu o otrzymanie niezawisłości Izraela i potężnego wysiłku nad odbudową ojczystego kraju? Czyż możliwym jest wreszcie odseparowanie się akademickiej młodzieży żydowskiej od pracy i wysiłku skupiska żydowskiego w Polsce nad odbudową zniszczonego życia?

Pytania te, uważać można jedynie za retoryczne. Odpowiedź może być jedna — przecząca. Fakty dają zresztą na to dowody. Akademicy żydowscy wraz z całym społeczeństwem żydowskim, nie tylko solidaryzowali z bohaterską walką naszych braci w Izraelu, ale samorzutnie zgłosili się do szeregów Hagany. Studenci Żydzi, wśród których wielu było na ostatnich latach studiów, w zrozumieniu swego obowiązku narodowego, samorzutnie zrezygnowali z kontynuacji studiów, by stanąć w jednym szeregu z obrońcami Jerozolimy i Negby, Jad Mordchaj i Kfar Ejcjon. Oto odpowiedź na zarzut indyferentyzmu naszej młodzieży akademickiej.

(mar.)

Z życia partii Haszomer Hacaír

NARADA DZIAŁACZY SPOŁDZIELCZYCH

W końcu sierpnia br. odbyła się w Łodzi narada działaczy spółdzielczych. W naradzie wzięli udział z ramienia sekretariatu CK Partii tow. P. Stern, N. Sztrachman i A. Poznański oraz następujący działacze spółdzielczy: Almer (Bydgoszcz), Lubliński (Włocławek), Bergman i Frucht (Szczecin), Sztrenger (Świdnica), Sztajer (Kalisz).

W czasie konferencji wygłoszone zostały następujące referaty: „Problemy nowej ustawy spółdzielczej — ref. tow. P. Stern oraz „Aktualne zagadnienia spółdzielni” — ref. tow. A. Poznański.

W dyskusji nad referatami wzięli udział wszyscy obecni delegaci, którzy w przemówieniach podkreślali gospodarcze osiągnięcia i wyniki prac swych spółdzielni. Szczególnie pouczającą była obszerna informacja tow. Bergmana, kierownika spółdzielni „Odbudowa” — Szczecin.

Narada zakończona została powzięciem szeregu uchwał, dotyczących się rozbudowy kooperatywy, pracy kulturalnej wśród członków spółdzielni, współzawodnictwa oraz wydajności pracy.

POBYT TOW. MAJUSA W POLSCE

W końcu sierpnia br. bawił w Polsce sekretarz Europejskiego Związku Świątowego Żyd. Partii Robotniczych Haszomer Hacaír, tow. J. Majus.

Pobył tow. Majusa poświęcony był zagadnieniom organizacyjnym. Z udziałem tow. Majusa odbywały się w ciągu trzech dni posiedzenia Sekretariatu CK Partii oraz Komendy Naczelnej. Powzięto szereg rezolucji natury organizacyjnej i personalnej.

W dniu 4.IX.1948 r. odwiedził oddział wrocławski, tow. P. Stern, przedstawiciel CK partii. Na posiedzeniu komitetu miejscowego omówione zostały zagadnienia organizacyjne oddziału wrocławskiego: sprawa pracy komitetu miejscowego, aktywność partyjnego, udziału partii w pracy na rzecz „Hagany”, stosunki międzypartyjne, praca w Komitecie Żydowskim oraz plan pracy kulturalnej oddziału w najbliższym czasie.

Wieczorem na ogólnym zebraniu partii tow. P. Stern wygłosił referat na temat sytuacji politycznej Izraela i zagadnień polityki wewnętrznej.

W dniu 5.IX. 1948 r. tow. P. Stern, przedstawiciel CK Partii, odwiedził oddział partyjny w Kłodzku. Na otwartym zebraniu komitetu partyjnego omówiono pracę koła partyjnego i plan pracy. Zebranie partyjne poświęcone było omówieniu zagadnień polityki wewnętrznej Izraela i organizacji syjonistycznej w świetle ostatnich posiedzeń Syjonistycznego Komitetu Wykonawczego i Rady Naczelnej Histadrutu. Po referacie tow. P. Sterna wywiązała się dyskusja.

Wieczorem w sali Domu Ludowego odbył się referat publiczny tow. P. Sterna na temat: „Sytuacja polityczna i militarna Izraela”. Prelegent omówił sytuację wojskową w okresie dwóch rozejmów, plan Bernadotte'a, cele polityczne Anglii i Ameryki, stanowisko Zw. Radzieckiego i demokracji ludowych.

Referat wysłuchany był z wielką uwagą przez liczne audytorium.

Sekretarz CK tow. N. Sztrachman odwiedził w pierwszych dniach września organizację partyjną Haszomer Hacaír w Bielsku, Gliwicach, Sosnowcu, gdzie wygłosił referat na temat: „Zadania partii w świetle sytuacji w Izraelu”. Po referacie odbyła się dyskusja z udziałem

Zkolonii szomrowych

W ostatnim numerze „Mostów” pisaliśmy szeroko o organizacji, działalności i osiągnięciach naszych kolonii. Dziś podajemy parę szczegółów ilustrujących stronę materialną naszego przedsięwzięcia.

W Ludwikowicach Kłodzkich zebrało się 700 osób, przybyłych z 21 miast Polski. Kolonie trwały 28 dni, seminarium dla wychowawców (104 osób) — 18 dni.

Organizacja kolonii w takich rozmiarach wymagała dużych wysiłków materialnych. Zdobycie potrzebnych finansów było troską całego świata szomrowego w Polsce.

Toteż miesiące poprzedzające kolonie wykorzystane zostały przez poszczególne nasze gniazda dla zbiorów pieniędzy w różnej formie. Przybywając do gniazd można było założyć całą „magazyn” pustych flaszek, „górnego” starego papieru, żelastwa itd. Nasi towarzysze chętni się tymi „zdobyczami”: „umozliwili nam nasz pobyt na kolonijach”.

W niektórych miastach odbyły się specjalne wieczory — imprezy dochodowe. Zbierano też fanty i urządzano loterie na cel kolonii. Proklamowano też akcje zbiórkową, która dała wcale pokaźne rezultaty dzięki naszym przyjaciółom i sympatykom. Każdego uczestnika obowiązywała ponadto opłata na rzecz kolonii.

Wszelkie te wysiłki uzupełnia wydatnie dotacja ze strony „Jointu”, który wykazując duże zrozumienie dla naszego przedsięwzięcia, udzielił nam hojnej pomocy w produkcji nwentarzu i pieniądzu.

większości obecnych. Na posiedzeniu Komitetu Partyjnego tow. Sztrachman udzielił wskazówek, dotyczących dalszej pracy. Jak wynika z dokonanej lustracji, organizacja partyjna w Bielsku bierze czynny udział w życiu żydowskim oraz prowadzi regularną pracę kulturalno-organizacyjną wewnątrz partii.

W Gliwicach odbyło się posiedzenie aktywnego szomrowego, na którym omawiano sprawę dalszego rozwoju organizacji i partii w Gliwicach. Ożywną dyskusję wywołała kwestia roli aktywność w świetle obecnej sytuacji w Izraelu i zagadnień aliji. W wyniku wymiany zdań uzgodniono potrzeby racjonalnego podziału sił aktywnego szomrowego w zależności od potrzeb aliji i kontynuacji pracy na miejscu.

PLENARNE POSIEDZENIE WOJ. KOM. PART. WE WROCŁAWIU

W poniedziałek, 5 września 1948 r. odbyło się plenarne posiedzenie Woj. Komitetu Partii Haszomer Hacaír na Dolnym Śląsku. Z ramienia CK udział wzięli w posiedzeniu: sekretarz generalny — tow. Arzi Cederbaum, A. Poznański, N. Sztrachman i Z. Gurewicz. Przewodził sekretarz WK towarzysz Sztajnman. Po wysłuchaniu referatu tow. Cederbauma o sytuacji politycznej, przystąpiono do omawiania wytycznych planu pracy na najbliższy okres. W dyskusji głos zabrali tow. tow.: Sztrachman, Sztajnman, Minc, Boruszek, Szafran, Huberman, Sade i inni. Dyskusję zsumował A. Poznański. W wyniku wymiany zdań ustalono, iż dotąd nie wykorzystano wszystkich istniejących warunków dla roz-

woju partii. W obliczu rozwoju wypadków w Izraelu, daje się zauważyć wzrost zainteresowania społeczeństwa żydowskiego sprawami syjonizmu. Zadaniem partii jest skierować zainteresowanie to na tory walki o społeczne i narodowe wyzwolenie Żydów w Izraelu. Centralny Komitet, jako władza kierownicza partii, winien kierować pracą partii tak w dziedzinie przygotowania do aliji, jak i na odwrót wzmocnienia żydowskiego osiedla w Polsce. Dotyczy to przede wszystkim sprawy odpowiedniej polityki w dziedzinie kadr partyjnych. Plenum zaakceptowało wniosek CK ustalający podział funkcji partyjnych na najbliższy okres pracy.

Powzięciem szeregu rezolucji o charakterze organizacyjnym zakończono posiedzenie.

4, 5, 7 września, członek C. K. Partii tow. A. Poznański odwiedził koła partyjne w Dzierżonowie, Bielawie i Walbrzychu.

W miastach odbyły się zebrania komitetów partyjnych, na których omówiono aktualne zagadnienia organizacyjne i plan pracy na najbliższy okres.

Równocześnie w tych miejscowościach odbyły się ogólne zebrania członków partii w czasie których tow. Poznański wygłosił referat n. t. „W obliczu sytuacji politycznej”.

Po referatach odbyła się ożywna dyskusja.

O. R. T.

Oddział Warszawski

Przyjmuje zapisy na rok szkolny 1948/49

do szkoły mechaniki precyzyjnej i na następujące kursy

1) elektrotechniki	6) szoferstwo mechaniczne
2) bielizniarstwa	7) buchalterii spółdzielczej
3) gorseciarstwa	8) introligatorstwa
4) krawiectwa damskiej	9) kursu reperacji maszyn biurowych
5) galanterii skórzanjej	

Informacji udziela sekretariat ul. Narbutta 37 codziennie w godzinach 16-18 oprócz niedziel i świąt.

Władze brytyjskie odmawiają wydania Polsce kata Żydów łódzkich

BERLIN (Telepress). — Brytyjski zarząd wojskowy nie chce wydać władzom polskim zbrodniarza wojennego, doktora Wernera Weissenborna, szefa SS i policji w Łodzi, odpowiedzialnego za śmierć około 6.000 ludzi, przeważnie Żydów.

Wspomniany zbrodniarz wojenny w parę godzin w czasie przesłuchiwania przez

władze brytyjskie faktu, iż spędził 4 lata okresu wojennego w Łodzi. Oświadczył on, że nigdy nie brał udziału w łapaniach na Polaków i Żydów. Ta kłamliwa wypowiedź całkowicie wystarczająca Brytyjczykom, którzy uznali, iż żądania władz polskich są „bezpodstawne”.

Festiwal Armii Izraela

z udziałem tancerzy plemienia Druzów

TEL AWIW (obsł. wł.) Członkowie plemienia Druzów, zamieszkujących na terenach pogranicznych Syrii, którzy ostatnio utworzyli jednostkę wojskową, walczącą po stronie Izraela, wzięli udział w pierwszym festiwalu hebrajskiego tańca i pieśni. Festiwal został zorganizowany przez armię Izraela na terenie jednego z obozów wojskowych w celu zapoznania żołnierzy z bogactwem tradycyjnych hebrajskich melodii i pieśni ludowych. Impreza wywarła głębokie wrażenie na pięciu tysiącach widzów. Występy tancerzy plemienia Druzów spotkały się z wielkim uznaniem żydowskich towarzyszy broni.

Łódzki

TEATR ŻYDOWSKI

w środę 15 bm otwarcie sezonu

w sobotę 18 bm PREMIERA

kierownictwo artystyczne

IDA KAMIŃSKA

w niedzielę 19 bm PREMIERA

ANNA ŚWIERCZYŃSKA

„STRZAŁY NA ULICY DŁUGIEJ”

Tłumaczenie i reżyseria: IDA KAMIŃSKA Dekoracje: STEFAN JĘDRZEJEWSKI

UDZIAŁOBIORCA: Kamińska Ida, Meisler Hatan, Melman Majer, Send Mieczysław, Szeffel Sonia Wulfowicz Hatan i inni.

Początek o godz. 19. 45

Cennik ogłoszeń: drobne po 15 zł za wyraz (minimum 150 zł) Ogłoszenia wymiarowe (za 1 mm szerokości i szpalty) w miejscu przeznaczonym na ogłoszenia po zł 60. — W tekście zł 80. — Ogłoszenia zamiejscowe uwzględniamy po uprzednim przekazaniu należności na nasze konto PKO Nr 4560. Prosimy zaznaczyć na odwrocie przekazu że suma przesłana jest za ogłoszenie. Adres Redakcji Łódź, ul. Wieckowskiego 4/8. Skrzynka pocztowa 20. Tel. 269-01. Konto PKO 4560. Prenumerata miesięczna wraz z opłatą pocztową — 150 zł.

Wydawca: HASZOMER HACAIR w Polsce

Druk R.S.W. „Prasa”. Łódź, ul. Zwirki 17.

PRZYBYCIE DALSZYCH 1000 IMIGRANTÓW

TEL AWIW (obsł. wł.) Parowiec „Mala”, który płynął pod flagą panamską, przybył do Haify w dniu 4-go bm. Obserwatorzy ONZ skontrolowali lądujących 1000 pasażerów, którzy zostali wypuszczeni na brzeg bez przeszkód. Wśród przybyłych znajdują się 194 osoby w wieku poborowym.

Poprzednie wiadomości twierdziły, że wymieniony parowiec wioził na swym pokładzie broń i amunicję. Dokładna rewizja statku wykazała, że nie miał on na pokładzie żadnych materiałów wojennych. W ten sposób obalone zostały oszczerstwa brytyjskie, usiłujące wytworzyć sugestię, że „Izrael narusza rozejm”.

JEROZOLIMA, (B. S.). — Skarbnik nowoobranej Egzekutywy Agencji Żydowskiej zakomunikował, że Agencja przeznaczyła na rok przyszły 48 milionów funtów szterlingów na akcję osiedleńczą imigrantów, przewidując przybycie do Palestyny miesięcznie po 10 tysięcy uchodźców żydowskich w Europie.

1) W dniu 19. IX. 48 r. o godz. 10 rano odbędzie się we Wrocławiu w lokalu Żyd. Klubu Sport. „Gwiazda” przy ul. Pomorskiej 11-13

NABOŻENSTWO ŻALOBNE

w szóstą rocznicę przeprowadzonej przez hitlerowców akcji na ludność żydowskiej w Czortkowie. Zapraszamy wszystkich czortkowiaków z całej Polski na nabożeństwo oraz na zjazd do Wrocławia, który odbędzie się w tym dniu.

Komitet Żydów czortkowskich w Polsce. Wrocław, ul. Kilińskiego 12.

Obrady bokserów „Gwiazdy”

Dnia 13 IX 48 r. w Hali Sportowej Zachodnia 26 o godz. 18.30 odbędzie się zebranie Sekcji Bokserskiej Z.R.K.S. „Gwiazda”. Ze względu na ważność spraw stawienniczo wszystkich członków Sekcji Bokserskiej obowiązkowo!

Sympatycy mile widziani!

OGŁOSZENIE

ŻYDOWSKA PARTIA ROBOTNICZA

HASZOMER HACAIR

Oddział w Łodzi, Kilińskiego 49, tel. 115-16.

Zapisy

na kurs języka hebrajskiego dla początkujących i zaawansowanych—przyjmuje codziennie w godz. od 20 — 21

Najserdeczniejsze życzenia w dniu zaślubin

OPPENHEIM RÓŻY i KACA JEHUDY

zasylają E. i M. ZASKOWIE

ZAKŁAD SZKLARSKI A. SZYLLER i S-ka ul. Kuźnica 15-16 we Wrocławiu wykonuje roboty szklarskie, oprawa obrazów itp. Ceny b. przystępne.

Lekarz dentysta

R. KACENELSON

Łódź Piotrkowska 82 tel. 203-60 POWROCIŁA

Dr WOŁKOWYSKI

specjalista-skórne, weneryczne, elektrolecznictwo Łódź, Wschodnia 65 (Piotrkowska 46)

Dentysta

WODNICKI STANISŁAW

Pourcił

specjalność: korony, mostki porcelanowe Łódź, Andrzeja 11 Tel. 154-12

Lekarz dentysta

ROZENCWAJG JAKUB

Choroby jamy ustnej i zębów. Zęby sztuczne. Korony porcelanowe, Łódź, Zachodnia 41 m. 3. Tel. 140-75.

Lekarz dentysta

SZUCHMAN RACHELA

Choroby jamy ustnej i zębów, zęby sztuczne, korony porcelanowe, Łódź, ul. Zachodnia 41/3, tel. 140-75.

Dr REICHER — specjalista: weneryczne, skórne, picikowe (zaburzenia). Łódź, ul. Południowa 26, godz. 2 — 7 po poł.

Redaktor: MAURYGY WEINTRAUB

D-030307